

Høgskolen i Telemark

Eksamen (konte)

6006 – Forretningsjus (7,5 stp.)

30.11.2015

Tid: *5 timer*

Målform: *Bokmål/nynorsk*

Sidetal: *6 (inkludert denne forsiden)*

Hjelpemiddel: *Norges lover, andre ukommenterte lovsamlinger, utskrifter av lover og forskrifter frå Lovdata.*

Merknader: Dersom oppgavene er ufullstendige eller uklare, må du selv ta de nødvendige forbehold. Forbeholdene bør gå klart frem av besvarelsen. Samtlige spørsmål skal besvares.

Vedlegg: Ingen

Eksamensresultatene blir offentliggjort på Studentweb.

Fakultet for allmennvitenskaplige fag

OPPGAVETEKST BOKMÅL

OPPGAVE I

Peder Ås skal starte et aksjeselskap. Han har følgende spørsmål som han ønsker et begrunnet svar på, og med henvisninger til relevante lovbestemmelser:

Spørsmål 1: Kan Peder være eneste aksjonær i selskapet?

Spørsmål 2: Hvor mye aksjekapital må Peder minst skyte inn i selskapet?

Spørsmål 3: Hvor mange styremedlemmer må selskapet minst ha?

Spørsmål 4: Må selskapet ha en daglig leder?

Spørsmål 5: Må selskapet ha revisor?

OPPGAVE 2

Spørsmål 6: Nevn kort hvilke rettskildefaktorer vi opererer med når vi skal løse juridiske spørsmål.

I mobiltelefondommen (Rt. 2007 side 1274) la Høyesterett til grunn at en mobiltelefon har en forventet levetid på tre til fire år, og at det som følge av dette gjelder en absolutt reklamasjonsfrist på fem år, jf. forbrukerkjøpsloven § 27.

Dommen var enstemmig, og førstvoterende, dommer Bård Tønder, uttalte blant annet følgende om levetidsspørsmålet:

- “(29) Lovens ordlyd gir ingen klar løsning på om utgangspunktet skal tas i den faktiske utskiftingstakt eller i den tekniske levetid. Derimot inneholder forarbeidene uttalelser av betydning. Av Ot.prp.nr.44 (2001-2002) side 181 framgår at avgjørelsen av hvor lenge salgsgjenstanden er «ment å vare», i prinsippet må bero på en vurdering som ligger nær opp til de krav til varens egenskaper som følger av forbrukerkjøpsloven § 15 annet ledd bokstav b. Etter denne bestemmelsen skal tingen svare til det som forbrukeren har grunn til å forvente med hensyn til dens holdbarhet. Dette er i utgangspunktet en objektiv vurdering som ikke kan bero på den enkelte kjøpers subjektive oppfatning. Dog pekes det i proposisjonen på at omstendigheter ved det enkelte kjøp kan trekkes inn, samtidig som det understrekes at det ved salg av nye, masseproduserte varer i praksis vil skje en vurdering mer uavhengig av den konkrete salgssituasjonen.
- (30) Når det gjelder det nærmere innhold av uttrykket, uttaler departementet, side 182:
- «Departementet vil understreke at det med varighet menes hvor lenge tingen kan fungere tilfredsstillende, i hovedsak på den samme måten som tidligere. At tingen blir utidsmessig på grunn av den teknologiske utviklingen er som utgangspunkt uten betydning. At tingens yteevne reduseres over tid eller at kravene til vedlikehold øker, er heller ikke tilstrekkelig til å si at tingen ikke er ment å vare så lenge.»
- (31) Slik jeg leser forarbeidene, må utgangspunktet tas i forbrukerens forventning om varens tekniske holdbarhet ved normal bruk av tingen. Det må derfor som hovedregel ses bort fra

utskiftninger som skyldes svingninger i moten, nye tekniske funksjoner osv. Dette innebærer at den faktiske utskiftingstakten ikke kan være retningsgivende for hvor lenge en mobiltelefon er «ment å vare».

- (32) Spørsmålet er så hvilken forventning forbrukeren er berettiget til å ha med hensyn til mobiltelefonens normale tekniske levetid.
- (33) Det er naturlig i denne forbindelse å ta utgangspunkt i opplysningen bransjen selv gir om dette i de såkalte Mobilvettregler. Dette er et informasjonsskriv som er utarbeidet av Stiftelsen Elektronikkbransjen, og som blir utlevert til forbruker ved kjøp av mobiltelefoner. Skrivet inneholder gode råd og forsiktighetsregler for bruk av mobiltelefoner. Innledningsvis i skrevet heter det:
- «En mobiltelefon er et avansert elektronisk produkt med stor funksjonalitet. Mobiltelefonen benyttes som et daglig verktøy, og det vil derfor kunne forventes en viss grad av ytre påkjenninger og slitasje. Normal levetid vil være 3 til 4 år.
- (34) Elektronikkbransjen har anført at den oppgitte levetid på tre til fire år forutsetter at forbrukeren følger Mobilvettreglene, og at man ikke kan regne med at dette skjer i praksis. Jeg er enig i at når man skal fastlegge produktets varighet, kan det ikke tas utgangspunkt i den ideelle bruk. Etter forbrukerkjøpsloven § 27 annet ledd annet punktum er det varigheten ved «vanlig bruk» som skal legges til grunn. Mobiltelefonen er en daglig bruksgjenstand for en stor del av landets befolkning. Den blir oftest medbrakt både i arbeid og i fritid og under skiftende ytre forhold. Det er derfor grunn til å tro at den i større grad vil bli utsatt for ytre påkjenninger enn mer stasjonære produkter. Slik jeg leser Mobilvettreglenes opplysning om normal levetid, er det imidlertid tatt hensyn til den slitasje som en slik bruk av mobiltelefonen vil føre med seg.
- (35) Det er videre hevdet at man ved vurdering av normal holdbarhet ikke helt kan se bort fra den gjennomsnittlige utskiftingstakten på mobiltelefoner, siden denne vil påvirke det kvalitetsnivå produsentene vil legge seg på. Jeg har forståelse for synspunktet, men finner at også dette momentet er hensyntatt når det opplyses at normal varighet er tre til fire år. Jeg viser til at vitnet Jostein Nyhammer, som er seniorkonsulent/rådgiver i Elektronikkbransjen, i sin skriftlige vitneforklaring for Høyesterett gir uttrykk for at da Mobilvettreglene ble formet, la man vekt på en avveining mellom den tekniske og den praktiske levetiden for mobiltelefoner.
- (36) Jeg er etter dette kommet til at normal levetid for mobiltelefoner er tre til fire år, slik bransjen selv opplyser i Mobilvettreglene. Jeg legger i denne forbindelse vekt på at dette er den informasjon kunden får ved kjøpet, og som derfor i betydelig grad må antas å påvirke forbrukerens forventning om produktets holdbarhet».

Spørsmål 7: Nevn kort hvilke rettskildefaktorer Høyesterett vurderte da retten tok stilling til det spørsmålet saken gjaldt.

OPPGAVE 3

Finnmark Pels AS har solgt 500 pelsluer til Fashion AS i Bergen. Pelsluene skal fraktes av Finnmark Pels AS med lastebil fra firmaets lager i Finnmark til Trondheim. Derfra skal de fraktes videre til Bergen av Gåmann Spedisjon AS, som har fått i oppdrag av Fashion AS å hente luene i Trondheim og frakte dem til Fashion AS' utsalgssted i Bergen.

Spørsmål 8: Hvilken lov reguleres dette kjøpet av?

Spørsmål 9: Når regnes pelsluene for å være levert?

Spørsmål 10: Hvem har risikoen dersom varepartiet skulle bli skadet eller ødelagt på grunn av en naturkatastrofe eller annen hendelig begivenhet før levering er skjedd?

Alle svarene må begrunnes.

OPPGAVE 4

Petter Jacobsen undertegnet et dokument som lyder slik: «Jeg, Petter Jacobsen, erkjenner å skyldte Reidar Om kr. 5000».

Spørsmål 11: Hva kalles et slikt dokument, og hvilken lov reguleres denne type dokumenter av?

Spørsmål 12: Når forfaller lånet til betaling?

Spørsmål 13: Har Petter krav på renter dersom lånet ikke betales i tide, og eventuelt fra hvilket tidspunkt?

Alle svarene må begrunnes.

OPPGÅVETEKST NYNORSK

OPPGÅVE I

Peder Ås skal starte eitt aksjeselskap. Han har følgjande spørsmål som han ønsker eit grunna svar på, og med tilvisingar til relevante lover:

Spørsmål 1: Kan Peder være einaste aksjonær i selskapet?

Spørsmål 2: Hvor mykje aksjekapital må Peder minst skyte inn i selskapet?

Spørsmål 3: Kor mange styremedlemmer må selskapet minst ha?

Spørsmål 4: Må selskapet ha ein daglig leiar?

Spørsmål 5: Må selskapet ha revisor?

OPPGÅVE 2

Spørsmål 6: Nevn kort kva rettskildefaktorar vi opererer med når vi skal løyse juridiske spørsmål.

I mobiltelefondommen (Rt. 2007 side 1274) la Høgsterett til grunn at ein mobiltelefon har ei forventa levetid på tre til fire år, og at det som fylgje av dette gjeld ein absolutt reklamasjonsfrist på fem år, jf. forbrukerkjøpsloven § 27.

Dommen var einstemmig, og førstvoterande, dommer Bård Tønder, uttalte blant anna følgjande om levetidsspørsmålet:

- “(29) Lovens ordlyd gir ingen klar løsning på om utgangspunktet skal tas i den faktiske utskiftingstakt eller i den tekniske levetid. Derimot inneholder forarbeidene uttalelser av betydning. Av Ot.prp.nr.44 (2001-2002) side 181 framgår at avgjørelsen av hvor lenge salgsgjenstanden er «ment å vare», i prinsippet må bero på en vurdering som ligger nær opp til de krav til varens egenskaper som følger av forbrukerkjøpsloven § 15 annet ledd bokstav b. Etter denne bestemmelsen skal tingen svare til det som forbrukeren har grunn til å forvente med hensyn til dens holdbarhet. Dette er i utgangspunktet en objektiv vurdering som ikke kan bero på den enkelte kjøpers subjektive oppfatning. Dog pekes det i proposisjonen på at omstendigheter ved det enkelte kjøp kan trekkes inn, samtidig som det understrekes at det ved salg av nye, masseproduserte varer i praksis vil skje en vurdering mer uavhengig av den konkrete salgssituasjonen.
- (30) Når det gjelder det nærmere innhold av uttrykket, uttaler departementet, side 182:
- «Departementet vil understreke at det med varighet menes hvor lenge tingen kan fungere tilfredsstillende, i hovedsak på den samme måten som tidligere. At tingen blir tidsmessig på grunn av den teknologiske utviklingen er som utgangspunkt uten betydning. At tingens yteevne reduseres over tid eller at kravene til vedlikehold øker, er heller ikke tilstrekkelig til å si at tingen ikke er ment å vare så lenge.»
- (31) Slik jeg leser forarbeidene, må utgangspunktet tas i forbrukerens forventning om varens tekniske holdbarhet ved normal bruk av tingen. Det må derfor som hovedregel ses bort fra utskiftninger som skyldes svingninger i moten, nye tekniske funksjoner osv. Dette innebærer at den faktiske utskiftingstakten ikke kan være retningsgivende for hvor lenge en mobiltelefon er «ment å vare».
- (32) Spørsmålet er så hvilken forventning forbrukeren er berettiget til å ha med hensyn til mobiltelefonens normale tekniske levetid.
- (33) Det er naturlig i denne forbindelse å ta utgangspunkt i opplysningen bransjen selv gir om dette i de såkalte Mobilvettregler. Dette er et informasjonsskriv som er utarbeidet av Stiftelsen Elektronikkbransjen, og som blir utlevert til forbruker ved kjøp av mobiltelefoner. Skrivet inneholder gode råd og forsiktighetsregler for bruk av mobiltelefoner. Innledningsvis i skrevet heter det:
- «En mobiltelefon er et avansert elektronisk produkt med stor funksjonalitet. Mobiltelefonen benyttes som et daglig verktøy, og det vil derfor kunne forventes en viss grad av ytre påkjenninger og slitasje. Normal levetid vil være 3 til 4 år.
- (34) Elektronikkbransjen har anført at den oppgitte levetid på tre til fire år forutsetter at forbrukeren følger Mobilvettreglene, og at man ikke kan regne med at dette skjer i praksis. Jeg er enig i at når man skal fastlegge produktets varighet, kan det ikke tas utgangspunkt i den ideelle bruk. Etter forbrukerkjøpsloven § 27 annet ledd annet punktum er det varigheten ved «vanlig bruk» som skal legges til grunn. Mobiltelefonen er en daglig bruksgjenstand for en stor del av landets befolkning. Den blir oftest medbrakt både i arbeid og i fritid og under skiftende ytre forhold. Det er derfor grunn til å tro at den i større grad vil bli utsatt for ytre påkjenninger enn mer stasjonære produkter. Slik jeg leser Mobilvettreglenes opplysning om normal levetid, er det imidlertid tatt hensyn til den slitasje som en slik bruk av mobiltelefonen vil føre med seg.
- (35) Det er videre hevdet at man ved vurdering av normal holdbarhet ikke helt kan se bort fra den gjennomsnittlige utskiftingstakten på mobiltelefoner, siden denne vil påvirke det kvalitetsnivå produsentene vil legge seg på. Jeg har forståelse for synspunktet, men finner at også dette momentet er hensyntatt når det opplyses at normal varighet er tre til fire år. Jeg viser til at vitnet Jostein Nyhammer, som er seniorkonsulent/rådgiver i Elektronikkbransjen, i sin

skriftlige vitneforklaring for Høyesterett gir uttrykk for at da Mobilvettreglene ble formet, la man vekt på en avveining mellom den tekniske og den praktiske levetiden for mobiltelefoner.

- (36) Jeg er etter dette kommet til at normal levetid for mobiltelefoner er tre til fire år, slik bransjen selv opplyser i Mobilvettreglene. Jeg legger i denne forbindelse vekt på at dette er den informasjon kunden får ved kjøpet, og som derfor i betydelig grad må antas å påvirke forbrukerens forventning om produktets holdbarhet».

Spørsmål 7: Nemn kort kva for rettskildefaktorar Høgsterett vurderte da retten tok stilling til det spørsmålet saka gjaldt.

OPPGÅVE 3

Finnmark Pels AS har seld 500 pelsluer til Fashion AS i Bergen. Pelsluene skal fraktas av Finnmark Pels AS med lastebil frå firmaet sitt lager i Finnmark til Trondheim. Derifrå skal dei fraktas vidare til Bergen av Gåmann Spedisjon AS, som har fått i oppdrag av Fashion AS å hente luene i Trondheim og frakte dei til Fashion AS sitt utsalgssted i Bergen.

Spørsmål 8: Kva for lov regulerar dette kjøpet?

Spørsmål 9: Når reknast pelsluene for å være leverte?

Spørsmål 10: Kven har risikoen dersom varepartiet skulle bli skada eller øydelagt på grunn av ei naturkatastrofe eller anna hendeleg omstende før levering er skjedd?

Alle svara må grunngjevast.

OPPGÅVE 4

Petter Jacobsen underteikna eitt dokument som lyder slik: «Eg, Petter Jacobsen, erkjenner å skylde Reidar Om kr. 5000».

Spørsmål 11: Kva kallast eitt slikt dokument, og kva for lov regulerar denne type dokument?

Spørsmål 12: Når forfell lånet til betaling?

Spørsmål 13: Har Petter krav på renter dersom lånet ikkje betalast i tide, og eventuelt frå kva for tidspunkt?

Alle svarene må grunngjevast.